

{ Г   Р Е П У Б Л И К А   Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С Т В О   Н А   В Ъ Т Р Е Ш Н И Т Е   Р А Б О Т И
1000 София, ул. "Шести септември", № 29

.2011 г.

д о
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЛГАРИЯ

Н«» *

С Т А Н О В И Щ Е

от Цветан Цветанов- министър на вътрешните работи

по конст. дело № 19/2011 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл. 18, ал. 2 от Закона за Конституционния съд и в изпълнение на определение от 24.02.2011 г., постановено по конституционно дело № 19/2010 г., изразявам следното становище по искането на Върховен административен съд за установяване на противоконституционност на чл. 7, изр.1 от Указа за борба с дребното хулиганство (УБДХ):

Атакуваната правна норма определя, че решението на районния съдия, постановено съгласно чл.6, ал.1 от УБДХ, не подлежи на обжалване и се изпълнява незабавно. С това решение на лицето могат да бъдат наложени съответните административни наказания по чл.1, ал.1 от УБДХ, включително и наказанието "задържане в поделенията на МВР".

Правото, регламентирано в чл. 31, ал. 4 от Конституцията на Република България (КРБ) е едно от основните конституционно закрепени права на гражданите. То гарантира осигуряване на справедлив процес за всички и не допуска засягане на техните права в обем, надхвърлящ рамките на необходимото за осъществяване на правосъдието. Защитата на това право е осигурена и с разпоредбата на чл.2, ал.1 от Протокол № 7 към Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС). Правото на обжалване на осъдителен съдебен акт пред висшестоящ съд е неотменно право и затова отказът от него винаги е недействителен.

С оглед на горното следва да се прецени доколко разпоредбата на чл. 7, изр.1 от УБДХ е в съответствие с чл. 31, ал. 41 от КРБ и с чл.2, ал.1 от Протокол № 7 към КЗПЧОС. За тази преценка е необходимо да се установи съответства ли правната фигура на субекта на нарушението по чл.1, ал.2 от

УБДХ в производството по УБДХ, с тази на обвиняемия в наказателното производство по Наказателно-процесуалния кодекс (НПК). От съществено значение за искането на ВАС е сравнителния анализ между административното нарушение по УБДХ дребно хулиганство и престъплението по НК, предвид характера и тежестта на наказанието, което се следва за неговото извършване.

Към настоящия момент УБДХ е в противоречие със Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) и Наказателния кодекс (НК). В чл.1 от УБДХ се предвижда налагане на административно наказание "задържане в поделенията на МВР", което независимо от своето име, по своята правна същност представлява наказание "лишаване от свобода". Като вид наказание, то е специфична правна санкция, която е определена да се налага за извършено административно нарушение и следва категорично да бъде разграничено от принудителната мярка "задържане под стража". Едновременно с това, наказанието по УБДХ "задържане в поделенията на МВР", независимо от различното ѝ изпълнение има същите правни характеристики и засяга по един и същ начин правата на лицето, както наказанието лишаване от свобода по чл.37 от НК. В тази насока следва да се разглежда и легалната дефиниция за затворник, дадена в чл.297, ал.3 от НК, това е всеки задържан под стража по установения от закона ред.

Съгласно чл. 1 от ЗАНН, с този закон се уреждат общите правила за всички видове административни наказания, които се налагат в Република България. Административните наказания, както и наказанията за извършени престъпления, представляват мерки за държавна принуда спрямо противоправно поведение и се налагат в полза на обществения интерес. Те засягат съществено основни права на лицата, поради което за тях е задължителен принципът на изчерпателно законово изброяване. В чл.13 от ЗАНН изчерпателно са изброени всички административни наказания, които се налагат в Република България и сред тях не е предвидено административното наказание, предвидено в чл.1 от УБДХ "задържане в поделенията на МВР". В същото време наказанието "лишаване от свобода" е уредено само в НК и то се налага само за онези деяния, които с оглед на своята обществена опасност са прогласени за престъпления. Позовавайки се на по-ниската степен на обществена опасност, чл.1, ал.2 от УБДХ определя съставомерността на деянието дребно хулиганство като административно нарушение и го изключва от престъплението по чл.325 от НК. Допуснато е смесване между административна и наказателна отговорност, като съгласно УБДХ за деяние, което не е престъпление по НК, се налага наказание "лишаване от свобода", което е предвидено само за престъпления и не е определено като административно наказание в ЗАНН.

С оглед на правната същност и тежестта на налаганото наказание лишаване от свобода по чл.1 от УБДХ, същото се приравнява на такова за извършено престъпление по чл.6 от КЗГГЧОС. В НК престъпленията, за които е предвидено налагане на наказание лишаване от свобода по никакъв начин не могат да бъдат дефинирани като "несъществени престъпления", по смисъла на чл.2, ал.2 от Протокол № 7. При така определеното наказание, производството

по УБДХ съдържа основните белези на наказателното производство по НПК, а процесуалното качество на извършителя е съпоставимо с това на обвиняемия. Определеното наказание "задържане в поделенията на МВР" приравнява правния статус на субекта на административното нарушение дребно хулиганство, с правната фигура на привлечения към наказателна отговорност по НПК, за извършено престъпление, за което в НК е предвидено налагане на наказание лишаване от свобода. Този извод се следва, както от определената в чл.3, ал.2 от УБДХ принудителна мярка "задържане", така и от възможността по чл.6, б."в" от УБДХ извършителят да бъде оправдан със съдебното решение. Принудителната мярка е сходна с тази по чл.17, ал.2, изр.2 от НПК, прилагана на обвиняемия в наказателното производство от прокурора. Решението по чл.6, б."в" от УБДХ е сходно с това по чл.378, ал.4, т.2 от НПК, с което съдът оправдава обвиняемия в наказателното производство за прилагане на чл.78а от НК.

Същественото нарушаване на равновесието между зачитането на общия интерес на общността и спазването на основните права на човека, допуснато чрез ограничението на правните възможности на лицето в чл.7, изр.1 от УБДХ, е в несъответствие с правата по чл.31, ал.4 от КРБ. Независимо от приравнения статус на извършителя на дребното хулиганство с този на обвиняемия в наказателното производство, той не разполага с пълния обем на правата нито по ЗАНН, нито по НПК. Нарушено е правото на лицето на двустепенна юрисдикция, като задържане, постановено дори от съдебен орган, не подлежи на контрол за законосъобразност от друг съд

Липсата на възможност за обжалване и окончателността на съдебния акт, определена с чл.7, изр.1 от УБДХ, е в противоречие и с правото на обжалване по чл.2, ал.1 от Протокол № 7 към КЗПЧОС. Невъзможността за осъществяване на съдебен контрол върху акт, с който се налага наказание лишаване от свобода на лицето е особено съществено засягане на неговите права. Нарушен е баланса между правото на всяко лице да получи правилен съдебен акт без грешки, с по-висока степен на обективност и неговото допустимо ограничение в интерес на обществото, чрез изключване на правото на обжалване.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид изложените аргументи, поддържам направеното от Върховния административен съд предложение за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 7, изр. 1 от Указа за борба с дребното хулиганство и за нейното несъответствие с чл.2, ал. 1 от Протокол № 7 към Конвенция за защита на правата на човека и гражданските свободи.

МИНИСТЪР:

